

ФОРМУВАННЯ ТА ЗБЕРЕЖЕНІСТЬ ЯКІСНИХ ПОКАЗНИКІВ НАСІННЯ СОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД СОРТОВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ І УМОВ ЗБЕРІГАННЯ

БЛИЗНЮК О.О., *магістр 2 року навчання*

Науковий керівник: **БОБЕР А.В.**, *к. с.-г. наук, доцент*

Національний університет біоресурсів і природокористування України

У світі надалі залишається глобальна проблема білка, як основи життя на Землі. Ця проблема потребує значної уваги і підвищення кількості виробництва повноцінних білкововмісних продуктів, якими є зерно, зернобобові, білково-олійне насіння, м'ясо, молоко, яйця та морепродукти. У нестачі білка знаходиться ще низка проблем такі як: медико-біологічні, економічні, харчові, які відповідають за стан здоров'я і тривалість життя людини. Вирішення завдання збільшення білкових ресурсів не можна розглядати окремо від продовольчої проблеми – вона є її складовою, потребує швидкого вирішення. В основі білкових ресурсів лежать рослинні і тваринні джерела, які і становлять базу харчової індустрії.

Мета досліджень полягала у вивченні впливу умов вирощування та зберігання на динаміку товарних та технологічних показників якості насіння сої сортів Мерлін, Алмаз, Медея.

Дослідження виконувалися протягом 2022–2023 років на кафедрі технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва імені професора Б.В. Лесика у Національному університеті біоресурсів і природокористування України, в навчально-науково-виробничій лабораторії "Переробки продукції рослинництва". У дослідженнях були використані зразки насіння сої трьох сортів: Алмаз, Мерлін та Медея, які були вирощені в агрофірмі ТОВ "Дрон Ленд" в селі Заря.

За результатами проведених досліджень встановлено, що насіння досліджуваних сортів сої (Мерлін, Алмаз, Медея) відповідали вимогам чинного стандарту як за товарними, так і за технологічними показниками якості. Це свідчить про придатність цього насіння для використання в харчовій промисловості. Вихід білка і олії з 1 гектара площі посіву залежав від урожайності та вмісту цих компонентів у насінні сої досліджуваних сортів. Сорти Мерлін та Медея показали більший вихід білка з 1 гектара посіву. Вихід олії в досліджуваних сортах коливався в межах 402,0–467,2 кг/га. У процесі зберігання насіння сої різних сортів в охолоджену стані та за нерегульованого температурного режиму не виявлено суттєвих відмінностей у зміні товарних та технологічних показників якості. Проте насіння сорту Мерлін вирізнялося вищими товарними та технологічними показниками якості, сорту Алмаз властиві були нижчі показники, а сорту Медея властива була проміжна якість. Кращу збереженість товарних та технологічних показників якості насіння сої сортів Мерлін, Алмаз та Медея забезпечує зберігання в охолоджену стані при температурі $t 0...+ 5\text{ }^{\circ}\text{C}$.